

D A C I A

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.

Str. Lonovici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-88

Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

RĂBOJ

Trăim clipe cu termen fatidic. În cercurile politice ni s'a dat să înțelegem, că între 20—25 August criza internațională va ajunge la culme și că un desnodământ fatal nu este exclus.

Omenirea are în această criză mai mult un rol de spectator. Sunt câțiva inși cari decid de destinul lumii, iar restul înregistrează faptele.

Acesta e și rostul nostru, cu singura deosebire că trecerea la răboj a evenimentelor din afară, ne reclamă mai mult spațiu și timp.

Numărăm zilele și faptele ce se produc, și din această operație încercăm să desprindem firul Ariadnei, cum s'ar spune.

Germania, pentru prima oră din Septembrie anul trecut, când a declanșat haosul și neliniștea, a fost nevoită să-și întrerupă seria „succeselor” militare. Gestul hotărât al Poloniei de a trece la represalii armate în cazul când s'ar încerca să se aducă schimbări statusului din Danzig, a trezit la realitate pe șeful național-socialiștilor, D. Hitler, pe un ton foarte măsurat a declarat cu privire la anexarea Orașului Liber: inima mea îmi spune cât de curând, rațiunea: nu încă.

Cert este că, împotrivirea Poloniei, și forța ei militară e mai convingătoare decât orice diplomație.

Național-socialismul pentru a diminua efectul intern al acestui insucces, a mai adăugat și Pomerania, sau coridorul polonez cum i-ar zice ei, la revendicările anunțate până acum. E un balon de oxigen pentru liniștirea spiritelor în interior.

Pe alt plan, Ungaria joacă o carte hotărâtoare pentru soarta ei. După ce a fost robită economică, Germania a pus-o în fața unui ultimatum. Trupele germane au nevoie de un câmp de operație în Europa Centrală, și Ungariei lipsită de apărare, nu-i rămâne altă soluție decât, sau admite trecerea trupelor pe teritoriul său, sau va fi anexată.

Fuga ministrului de externe maghiar la Roma caracterizează nervositatea cercurilor din Budapesta, cari nu văd altă ieșire din acest impas, decât adoptând o atitudine neutră. Până la fixarea unei orientări noi, Ungaria a devenit microasă cu toți vecinii. Pentru prima oră dela război, cetim în presa lor articole elogioase la adresa României și a tratamentului de care se bucură la noi minoritarii.

Atitudinea Italiei e un mare semn al întrebării, îndeosebi după ce tratativele germano-ruse au avut un final atât de senzational.

Incheierea unui pact de neagresiune între Rusia și Germania, va schimba radical echilibrul politic din Europa.

În această învălmășeală de fapte contradictorii, un punct fix, o rază de lumină care să ne dea speranța unei împăciiri, e greu de găsit. Dimpotrivă, tot mai apăsător ne urmărește spectrul catclismului.

Cei ce conduc destinele lumii vor avea înțelepciunea necesară ca să-l evite?

ROMULUS P. ROȘU

Von Ribbentrop a sosit la Moscova

Gara Capitalei Sovietelor a fost împodobită cu drapele cu svastică. Ministrul de externe german a intrat în oraș într-o mașină de oțel, cu geamuri speciale prin care nu trec gloanțele.

Japonia nu-și ascunde nemulțumirea față de noua situație. Regele George al Angliei a sosit pe neașteptate la Londra

MOSCOVA, 24 (Rador). — VON RIBBENTROP A SOSIT IERI, MIERCURI LA ORA 13 CU AVIONUL LA MOSCOVA. PE AERODROMUL FRUMOS ÎMPODOBIT CU STEAGURI CU SVASTICA, MINISTRUL DE EXTERNE GERMAN A FOST SALUTAT DE AMBASADORUL REICHULUI, DE PERSONALUL AMBASADEI, DE AMBASADORUL ȘI ATAȘATUL MILITAR AL ITALIEI ȘI DE MAI MULȚI FUNCȚIONARI SUPERIORI DIN COMISARIATUL AFACERILOR STRĂINE.

DUPACE A STRANS MĂNILE CE-

LOR PREZENȚI, VON RIBBENTROP A LUAT LOC ÎNTR'UN PUTERNIC PACKARD, CU CAROSERIA DE OȚEL ȘI CU GEAMURI SPECIALE PRIN CARE NU TREC GLOANȚELE, AUTOMOBILUL CE-I A FOST PUS LA DISPOZIȚIE DE GUVERNUL SOVIETIC. ALĂTURI DE ȘOFER LUASE LOC UN GARDIAN ÎN UNIFORMĂ, CARE VA ÎNSOȚI PE MINISTRUL GERMAN, PRETUTINDENI, ÎN TOT CURSUL VIZITEI SALE.

CÂT TIMP VA RĂMĂNE LA MOSCOVA, VON RIBBENTROP VA LOCUI LA FOSTA LEGAȚIE A AUSTRIEI.

Anglia va apăra Polonia cu orice preț

Londra, 24 (Rador). — Ziarele sunt unanime în a afirma din nou că Anglia va ține angajamentele sale.

„Times” analizează manevra germană și subliniază calmul absolut de care dau dovada opiniile publice din Anglia și Franța. Ziarul scrie că este evident că Germania a urmărit să compromită conversațiile tripartite, dar această încercare nu i-a reușit. Ziarul subliniază deasemenea că Japonia și-a exprimat nemulțumirea față de abandonarea politicii sale de către Germania, în direcția anticomunistă.

Ziarul termină astfel:

„Libertatea Europei privește îndeaproape țara noastră, care se identifică cu atât mai mult cu principiile legii in-

ternaționale în ceiace privește libertatea și justiția, cu cât ea este de părere că autoritatea și interesele sale ar fi în mod inevitabil compromise prin orice violare adusă acestor principii. Deoarece și a dat cuvântul Marea Britanie și-l va ține și lucrul este firesc.

„Daily Telegraph”: Dacă cineva își închipue că țara noastră nu mai este tot atât de ferm hotărâtă să apere Polonia în cazul unei agresiuni, aceasta ar însemna că se ignorează caracterul poporului britanic. Acest caracter se afirmă în fața omenirii prin decizia luată de guvern de a convoca pentru Joi Parlamentul. Primul ministru va avea ocazie să spună fățiș pentru toată lumea, care este voința poporului englez.

Regele Angliei a sosit la Londra, întrerupându-și vacanța

LONDRA, 24 (Rador). — „Daily Express” anunță că regele Angliei a plecat ieri seara dela reședința sa din Balmoral, pentru a sosi la Londra azi Joi dimineața.

LONDRA, 24. — În cursul dimineații d. Chamberlain a primit pe Sir Alexander Hardinge, secretar particular al regelui George și pe Greenwood, șeful adjunct al opoziției laburiste din Camera Comunelor.

Pactul germano-sovietic e lipsit de o importanță reală

Varșovia, 24 (Rador). — Agenția „Pat” transmite: Presa polonă de Miercuri constată în

unanimitate că pactul de neagresiune dintre Reich și Soviete are caracterul unei măsuri de ordin tactic în acțiunile disperate duse pentru a produce încercături în domeniul internațional, el fiind lipsit de o importanță reală, deoarece nu schimbă nimic în configurația forțelor europene și fiindcă nu va avea nicio repercursiune asupra atitudinii Poloniei și a aliaților săi din occident.

Trebue întreprins orice spre a se împiedica conflictul

Roma, 24 (Rador). — „Stefani” transmite:

„Popolo di Roma” publică un articol în care spune că în actualele clipe hotărâtoare pentru istoria omenirii și soarta civilizației toți au datoria categorică de a face tot ceiace le stă în putință spre a împiedeca conflictul, dar aceasta datorie se impune mai ales Poloniei, pentru salvarea existenței sale și pentru soarta omenirii. În situația actuală dacă cineva caută să facă o chestiune de prestigiu sau încăpățănare, el comite o adevărată acțiune criminală.

JAPONIA NU RENUNȚĂ LA LUPTA ÎMPOTRIVA INTERNAȚIONALEI COMUNISTE

Tokio, 24 (Rador). În așteptarea unor informații mai ample asupra conținutului și consecințelor pactului de neagresiune germano-sovietic, purtătorul de cuvânt al ministerului afacerilor străine s'a arătat foarte vag în declarațiile pe cari le-a făcut presei Miercuri, spunând între altele:

Așteptăm ca Reichul să nu-și ia nici un angajament care să fie incompatibil cu pactul contra internaționalei comuniste.

Intrebat dacă pactul contra Kominternului este îndreptat contra altcuiva decât contra URSS, purtătorul de cuvânt al ministerului de externe a dat un răspuns evaziv, afirmând ca acest pact continuă a fi în vigoare.

El a declarat apoi că nu crede că este posibil un pact de neagresiune sovieto-japonez, întrucât nu poate să-și închipue că Japonia ar renunța vreodată să apere Imperiul japonez contra internaționalei comuniste.

Berlin, 24 (Rador). — Generalul Os-hima, ambasadorul Japoniei a avut Marți după amiază o întrevedere de o jumătate oră cu von Ribbentrop, mai înainte ca acesta să plece spre Moscova.

Asupra acestei întrevederi nu s'a comunicat nimic în mod oficial. Se crede însă că ea s'a purtat asupra noii situații create prin încheierea pactului între Reich și U. R. S. S.

NU SE CUNOAȘTE PROGRAMUL VIZITEI D-LUI RIBBENTROP LA MOSCOVA

Berlin, 24 (Rador). — Havas din sursă germană autorizată arată că nu se poate obține nici o precizare cu privire la programul sau la durata șederii la Moscova a lui von Ribbentrop. Cercurile politice germane continuă să manifeste cea mai mare incredere, lăsând să se înțeleagă că pactul de neagresiune ce urmează a fi semnat nu ar fi decât începutul unui contact mult mai vast și mai strâns. Totuși se poate constata că această incredere se prezintă astăzi într-o formă mai cumpătată.

Foi volante

Copiii nimănui

Politia a reusit sa prinda o periculoasa banda de rautacatori, care in ultima vreme teroriza orasul. Banda era formata numai din minori. Stirea este senzationala si ziarele care o publica trec din mana in mana. Populatia orasului a respirat usurata; infarsit i-au prins.

Domnul care-si citeste ziarele la Palate, bandu-si svertul se scandalizeaza:

— Auzi domnule... Minori. Ce mai?... Copiii... s'au apucat de furturi si de spargerii.

Iar doamna de alaturi adauga:

— Ce vrei draga? Asta-i lipsa complectă de educatie. Aici parintii sunt vinovati.

Si „nemaipomenit” si „nemaiauzit” si „ingrozitor” ploua din toate partile. O zi doua, trei, pe urma opinia publica — cu nevasarea ei proverbiala — trece la alta discutie.

Doamna care se scandalizeaza de lipsa educatiei, nu stie si nici nu are de unde sa stie (pentruca in afara de moda, coafeza si cancanuri nu are timp de altceva) ca acesti nefericiti isi petrec copilăria de capul lor, pentruca parintii muncesc ziua intregă prin fabrici si pe unde pot, pentru o bucată de paine. „Educatia” si-o fac singuri prin maidane. Si cecece trebuie sa ne mire, nu este ca se apuca de toate rautătile, ci ca o mare parte din ei ajung oameni cumsecade, muncind cinstit pentru o bucată de paine.

Norocul m'a favorizat odata sa pot sta de vorba, despre acesti copii, cu d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta. Am aflat atunci ca problema minorilor cerșitori si vagabonzi, este una din preocupările de capetenie ale Excelentei sale.

Incepandu-si cariera in magistratura, a intalnit desigur, sute de copii fara copilărie, cari incep cu cerșitoria si termina prin ocne. Cu cata omenesca intelegere, mi-a vorbit Excelenta sa, despre acesti copii, aprofundand problema, aratandu-i tot aspectul ei tragic. Si... poate printr'un dureros contrast, mi-am adus aminte de un „Maaare” om politic de ieri, caruia i-am vorbit odata despre acesti copii, rugandu-l sa le imbunatateasca intr'o forma oarecare viața.

— Cum — m'a intreat el mirat — copii vagabonzi, copii cerșitori, delinvenți? Timisoara nu are asemenea specimene.

Desigur din goana automobilului nu se prea vede bine, ar fi trebuit insa ca unul din banda care a fost prinsă ieri, sa fi facut o vizita nocturna si domnului respectiv, numai asa ca sa nu uite ca mai sunt copii rai, sau mai bine zis inraiti la Timisoara si inca multi... prea multi... dureros de multi.

Mia Marian

Solemnitatea infiintării Gărzilor F. R. N. la Ili

Ili, 24. — Dumineca s'a oficiat in localitate cu un fast deosebit infiintarea garzilor F. R. N.

Dupa oficierea serviciului religios de catre par. prot. I. Josan, a urmat prezentarea comandantului garzilor F. R. N. din județ cap. Braica de catre d. prim-pretor V. Pop.

Dupa prezentare d. V. Pop a dat cucantul par. prot. I. Josan si apoi d-lui cap. Braica, comandantul garzilor, cari au expus intr'un frumos discurs rolul garzilor nationale pentru ridicarea tarănimii.

S'au ales: comandant pe plasa Ili d. Lt. rez. N. Bogdan, iar comandant in comuna Ili d. Sbl. rez. A. Alexa.

Festivalul la care a luat parte un numeros public, precum si delegatiile satelor vecine, sa terminat cu executarea câtorva cântece de catre stolul scoalei primare si cu defilarea unităților de străjeri si premilitari.

In vederea marilor concursuri dela Bucuresti:

Concursuri de coruri, fanfare, si orchestre muncitoresti la Timisoara si Arad

Timisoara, 24. — Ministerul muncii a hotarit sa organizeze mari concursuri de coruri, fanfare si orchestre muncitoresti in capitala țării, in zilele de 8 si 9 Septembrie a. c.

In vederea acestor concursuri, cari se fac in cadrul actiunii „Munca si voe buna”, inspectoratele muncii din intreaga țara au fost indrumate sa tina concursuri locale, pentru selectiunea cântăreților ce vor participa la marile concursuri dela Bucuresti.

Pentru a stabili modalitățile concursurilor din tinutul Timis, o delegatie compusa din d-nii Gh. Bottez si Traian Haneș, inspector general si inspector al muncii din localitate, apoi d. Gh. Roșcovan, președinte al Camerei de muncă, si I. Popovici, secretar al aceleiasi institutiuni, s'au prezentat Miercuri la amiază in audiența la Excelenta Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta si la d. secretar general dr. Gh. Ciupe.

S'a căzut de acord ca pentru tinutul

Timis sa se tina concursuri de selectiune la Timisoara si Arad, in ziua de Dumineca 3 Septembrie, adica cu o săptămână inainte de concursurile din capitală.

La Timisoara vor veni corurile, fanfarele si orchestrele muncitoresti din cele trei județe bănățene, iar la Arad cele din județul Aradului si cele din Hunedoara.

Pentru stabilirea definitiva a programului dela Timisoara, au fost convocati la rezidența pentru azi, Joi la orele 9 dimineata, d-nii prof. I. Perianu, Sabin V. Drăgoiu si profesorii Mihai si Cutaanu dela Conservatorul comunal. Domniile lor vor fi consultati in privința juriului care va decide ce fel de formațiuni sa participe din Banat la concursurile dela Bucuresti.

Pentru organizarea concursului de selectiune dela Arad, a fost însărcinat d. inspector Traian Haneș sa ia contact cu Inspectoratul muncii de acolo, in vederea stabilirii amănuntelor.

Câteva consideratii

in jurul problemei circulației bunurilor imobiliare urbane la frontiera de vest

Timisoara, 24. — Româizarea orașelor dela frontiera de vest a țării, Timisoara, Arad, Oradea, Satu-Mare, orașe in cari populatia este deja de mult in majoritate românească, dar in cari bunurile imobile sunt încă in mâini streine, este o problemă care nu poate scăpa atenției factorilor de conducere ai țării si desigur ai tinuturilor administrative respective.

Problema aceasta este de plină actualitate. Anumite contingente internaționale, au determinat o mare mișcare in transcrierile de proprietate mai ales urbane. Unii cetățeni de o anumită naționalitate vând, cu preț sau fără preț, si alții cumpără așa cum obțin. Existând deci mediul favorabil schimbului, adică existând cererea si oferta, este dela sine inteles ca tranzacțiunile sunt foarte numeroase. La acest iureș de vânzări-cumpărări, populatia majoritară română, asistă cu o indiferență demnă de... admirație!

Si totuși avem impresia că momentele prin cari trecem sunt cele mai favorabile unei treceri a bunurilor imobiliare urbane, si probabil chiar si rurale in mâini românești, operațiune prin care se face efectiv româizarea orașelor si a zonei de frontieră in general. Guvernul a sesizat importanta problemei si a condiționat transcrierea drepturilor de proprietate asupra bunurilor imobiliare in cartea funduară de o autorizatie specială a comandamentelor competente militare. Măsura este cu adevărat salutară, dar se pare că nu toate orașele se cuprind in zona respectivă. După cum suntem informați, direcțiunea cârtii funduare din Timisoara a interpretat legea in sensul înglobării si municipiului nostru in zona pusă sub interdicția transcrierilor.

Prin măsura aceasta de natură restrictivă, prohibitivă, s'a dat o soluțiune de moment problemei. Realitatea însă are si alt aspect: sunt oameni cari vor să-si vândă imobilele. Anumite interese ale lor le dictează această operație. Si acestia, fiindcă le spunem pe nume, evreii, vor să vândă cu mai multă tragere de inimă, la români si nu la germani sau maghiari. Germanii însă si chiar maghiarii dispun de câțva timp de numerar. Da unde si prin ce mister, urmează a se interesa cei chemați. Fapt este că in momentul de față germanii, in special cei din Timisoara si din Banat in genere dispun de sumele necesare achiziționării a oricărui bunuri imobiliare. Probabil că in acordarea

autorizațiilor de transcriere in viitor se vor ține seamă de ponderile interesului național care a dictat luarea măsurii restrictive asupra circulației bunurilor imobiliare in zona de frontieră. Or, românii nu dispun de capitalurile necesare. Instituțiunile noastre de credit cooperatiste sau societăți anonime nu au la dispozițiune sumele necesare disponibile pentru a putea acorda amatorilor de a achiziționa imobile, creditele necesare. Aceasta este marea bubă.

Fiindcă ce se va întâmpla? Vor trece si timpurile critice prin cari toată lumea se strecoară așa cum poate. In acest timp tranzacțiunile vor înceta, dar proprietățile respective n'au intrat in mâini românești. Ne amintim că acum câțiva ani românul să fi vrut si să fi avut banii necesari, nu putea ajunge să cumpere un imobil la Timisoara, Arad, sau in alt oraș din Ardeal si Banat. Azi românii li-se oferă totul: case, pământuri, fabrici, etc. Li se cere însă contravaloarea in numerar. Notăm că si această „contravaloare” este foarte adecvată timpurilor si contingențelor de altă natură decât cele pur economice. Românii însă vor pierde si acest unic moment de reîntrire in drepturile lor de stăpâni ni pământului legiunilor romano-dacice. Este oare cu putință să nu se găsească o soluțiune la această considerabilă problemă? Cu o măsură restrictivă am rezolvat problema pe plan legal de stat. Cu disponibilități de credit imobiliar putem da si o rezolvare economică acestei probleme. Să nu uităm un adevăr: actualii proprietari vor să vândă. Si vor unii dintre ei, cu ori ce preț. Când cineva vrea să ajungă la contravaloarea unui bun al său va încerca poate să forțeze chiar nota legală si nu se știe unde se vor opri in fața rezistențelor ce li-se vor opune.

Spațiul unui articol de ziar nu este suficient pentru argumentația complectă a acestei probleme si necesitatea soluționării ei cât mai rapide. Sperăm totuși că suntem înțeleși, iar cei chemați vor căuta soluțiunile respective. In orice caz întreaga speranță in această chestiune se pune in Excelenta Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta, care prin larga-i înțelegere a nevoilor de tot soiul ale Tinutului nostru, va aprecia cel dintâi importanta soluționării acestei probleme si pe cale economică după ce prin acțiunea d-sale a determinat si o soluționare legală de moment.

Compluta Scribesc

MEMENTO
TIMIȘOREAN

Calendar

JOI 24 AUGUST

Ortodox: Sf. Martir Eulchie Ucenicului.
Catholic: Sf. Bartolomeu.

Farmacia de serviciu. Circ. I: Blumberg, Str. 10 Mai 5. — Circ. II: Schui, Str. Mășal Joffre 4. — Circ. III: Keller, Bul. Can. No. 27. — Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 2. — Circ. V: Kőváry-Chloroanu. — Fratelli Panajoth. — Freidorf: Eremitis.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „Suferițele unei mame” cu K. Francis.

Scala: „Leopardul Suzanei” cu Kathery Hepburn si Cary Grant; „Prizonierii de Zenda” cu Ronald Colman si Douglas Fairbanks.

Corso (fost Rivoli): „Insula văduvelor” cu Marcelle Chantal si Pierre Renoir.

Apollo: „Oameni in lanțuri” si „Agent mascat”.

Radio

JOI 24 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuuarea concertului dimineții (discuri), Sfatul gospodăresc si igienic. Ora 12: Concert de prânz, Orchestra Frații Stănescu; vor Ion Luican. Ora 13: Ora, Sport, Cota de mării si a barei Sulina. Ora 13.05: Continuarea concertului Orchestrei Frații Stănescu. Ora 13.30: Orchestre de balalaie (discuri). Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului de balalaie (discuri). Ora 14.10 Radio-jurnal. Ora 14.30: Muzică din diferite instrumente. Ora 19.02: Actualități culturale. Ora 19.16: Muzică de operete (discuri): Melodie din „Pericolul” de Offenbach (voce: Fană Revoli); Arie din „Marea ducesă de Gerstein” de Offenbach (voce: Yvonne Prévost); Cântec din „Undine” de Lortzing (voce: Peter Anders); Selectiuni de melodii de Lortzing; Cântec din „Țara sursoarelor” de Lehar (voce: Josef Schmidt); Arie din „Eva” de Lehar (voce: Raura Waare); Selectiuni din „Văduva veselă” de Lehar; Concertetă din „Gasparone” de Millöcker (voce: Erna Sack); Selectiuni din „Studentul oșter” de Millöcker. Ora 20: Note dintr'o călătorie prin Germania, Franța si Anglia de Ion Marin Sadoveanu. Ora 20.15: Cântec dela diferite popoare, d-na Ana Cristina Ionescu (voce); francez: Am plâns in viața de George Hus; italian: Tristal Malinconico; norvegian: Amintire de Grieg; ceh: Porumbița de Smetana; rus: Taras Wasilenco; spaniol: Trestia, cântec popular andaluz; românești: Trei cântece populare de Papp. Ora 20.40: Concert simfonic, câteva din marile orchestre ale lumii (discuri): Orchestra filarmonică din Berlin dirij. de Wilhelm Furtwängler; Uvertura „Ermont” de Beethoven; Orchestra filarmonică din New York dirijată de Willem Mengelberg; Alcina, suită de Händel; Orchestra filarmonică din Viena dirijată de Karl A. von Suttă din „Cavalerul rozelor” de Richard Strauss; Orchestra Operei Scala, dirijată de Carlo Babajno; Preludiu la act din „Aida” de Verdi; Orchestra Colonne dirij. de Gabriel Pierné; solo pian: Marguerite Long; Simfonie pe un cântec dela muzicant francez, de Vincent d'Indy; Orchestra simfonică din Amsterdam dirij. de Willem Mengelberg; Carnaval roman, uvertură de Berlioz. Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică de dans (discuri). Ora 22.35: Alexandru Enăceanu (voce): Cântec si romanțe românești. Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Cântăreți francezi (discuri). Ora 23.30: Emisiune românească pentru Franța: I. „București”, de arhitect George M. Cantacuzano. II. Muzică românească. III. Jurnal in limba franceză (față de săptămânii).

Consiliu de miniștri la Budapesta

Ministrul Ungariei la dl Bonnet

BUDAPESTA, 24 (Rador). — In cursul consiliului de miniștri de azi dimineață contele Csáky a făcut o expunere asupra situației internaționale și asupra întrevederilor sale cu oamenii de stat italieni și germani.

PARIS, 24 (Rador). — D. George Bonnet a primit în audiență Miercuri dimineața pe ministrul Ungariei la Paris.

Concediile militarilor suspendate în Belgia

Bruxelles, 24 (Rador). — Agenția Belgică anunță că toate concediile și toate permisurile ofițerilor și soldaților belgieni de toate categoriile au fost suspendate până la noi ordine.

Dela tribunalul militar

— Pentru ultraj cu violență. Enric Cseman a fost condamnat la 2000 lei amendă, iar Covaci Nicolae cu 500 lei.

— Pentru instigare publică au fost condamnați: Todea Iancu din Mustești jud. Arad și Ande Maxim din aceeași localitate la câte o mie de lei amendă penală.

— Pentru propagarea doctrinelor religioase interzise, Popa Ion zis Cojocariu a fost condamnat la zece luni închisoare corecțională și zece mii lei amendă penală.

— Pentru adunare clandestină au fost amendate următorii locuitori ai comunei Sebiș jud. Arad: Ana Solomon, Haiduc Simion, Puiu Pavel, Marc Ion, Puiu Terente la câte 2000 lei; iar Haiduc Sofie, Dobra Iuliana și Curta Persida la câte o mie de lei. Pentru același delict au fost condamnați: Pop Ion la opt luni închisoare, Mariș Dionisie la 4 luni, iar Groza Iuliana la o lună închisoare corecțională.

— Svabi condamnați pentru propagarea Hitlerismului. Mai mulți svabi din comuna Traunau jud. Arad au fost aduși și judecați la Tribunalul Militar din localitate pentru delictul de a fi mărșăluit în formație paramilitară, a fi participat și făcut parte activă dintr-o asociație politică interzisă, a strâns fonduri secrete și a arborat în public drapelul organizației tineretului german de culoare neagră cu dungi albe și svastică.

Au fost dintre aceștia condamnați: Schutz Titus la un an închisoare corecțională, Veber Titus, dispărut și condamnat în lipsă la un an și șase luni închisoare. Acesta din urmă a dus tineretului la mormântul eroilor declarând într'un discurs că... „avem un Dumnezeu, un pământ și un conducător, pe Hitler!” Schancolo Nicolae la un an, Fohran Iosif, Ditticher Petru și Terbert Iosif au fost condamnați la 6 luni și 5000 lei amendă.

— Pentru nesupunere la incorporare, Plemer Emeric din reg. 1 Roșiori a fost condamnat la doi ani închisoare corecțională.

— Pentru încercare de a trece în mod fraudulos frontiera Peter Arpad a fost condamnat împreună cu Manioff Sebastian, la câte un an închisoare corecțională.

— Pentru adunare fără autorizație au fost condamnați: Vingher Petru din Stamura-Germană la cinci mii lei amendă penală, iar Burghardt Iosif, Stocker Iosif, Faul Iosif, Altman Mihai, Stocker Nicolae, Ortzman Mihai, toți din comuna Stamura-Germană, la câte două mii de lei amendă penală.

— Pentru dezertare pe teritoriu sub stare de asediu, Cojan Iosif a fost condamnat la 4 luni închisoare, iar pentru delictul de furt același individ a fost condamnat la 3 luni închisoare. Pentru dezertare de pe zonă sub stare de asediu, sold. Ciuta Ion a fost condamnat la 6 luni închisoare.

— Confirmări de mandate: Li s'a confirmat mandatele de arestare următorilor: Heez Iuliu, Nagy Alexandru, Caciou Ion, Toth Mihai, Sebestyén Ludovic, Kis Fr., Dechs Iosif și Silaghi Iosif.

Azi, Joi, ziua decisivă

Cancelarul Hitler va anunța la 27 August, la Tannenberg alipirea Danzigului la Reich

Anglia a chemat sub arme pe rezerviști

Londra, 24 (Rador). — In ședința de azi a Parlamentului britanic, convocat în sesiune extraordinară, guvernul va cere puteri excepționale pentru asigurarea apărării naționale.

S'a mai hotărât chemarea sub drapel a unui număr de rezerviști din toate armele. Un comunicat publicat la sfârșitul consiliului de ieri arată că Anglia nu și modifică politica față de Polonia dar își exprimă speranța că până la următoarea criză va putea fi rezolvată fără recurgere la forță.

FRANȚA ȘI ANGLIA CER LAMURIRI MOSCOVEI

Paris, 24 (Rador). — In consiliul de miniștri ținut Marți după amiază au fost pregătite lucrările în vederea consiliului de azi, Joi, ținut sub președinția Preșe-

dintelui Lebrun.

D. Daladier a expus situația internațională. Nu s'a hotărât deocamdată în privința convocării Parlamentului. Se afirmă că guvernele francez și englez au trimis instrucțiuni ambasadurilor lor dela Moscova să ceară lămuriri d-lui Molotov cu privire la cuprinsul și conținutul pactului germano-sovietic.

AZI, JOI, ZIUA DECIZIVĂ

Berlin, 24 (Rador). — „Reuter” crede că conversațiile dintre dd. Molotov și von Ribbentrop vor fi foarte scurte. Imediat după încheierea pactului, Germania va hotări acțiunea sa. Este de așteptat ca ziua de Joi să fie o zi mare în istoria Europei. Sunt toate motivele să se creadă că Marți la miezul nopții armata germană a fost absolut gata să

execute orice ordine, imediat ce se va fi fixat momentul.

Se afirmă că Germania s'ar mulțumi din Polonia cu regiunile ce i-au aparținut înainte de războiul mondial. Un stat independent polon va rămâne și i se va garanta o ieșire pentru produsele sale comerciale la Danzig și Gdynia.

LA 27 AUGUST FÜHRERUL VA ANUNȚA ALIPIREA DANZIGULUI LA REICH

Berlin, 24 (Rador). — „HAVAS” AFLĂ CĂ HITLER VA PROCLAMA LA 27 AUGUST LA TANNENBERG ALIPIREA DANZIGULUI LA REICH. EL AR DA APOI ORDINUL PENTRU OPERAȚIILE NECESARE. SE AFIRMĂ CĂ REVENDICĂRILE GERMANE SE INTIND LA TOATE TERITORIILE POLONE CU MINORITATE GERMANĂ IMPORTANTĂ ADICĂ LA CORRIDOR, SILEZIA SUPERIOARĂ ȘI POZNANIA. IN UNELE CERCURI SE PRECONIZEAZĂ SCHIMBUL DE POPULAȚII IN ZONELE CONTESTATE.

AMBASADORUL ANGLIEI A PLECAT CU AVIONUL LA BERCHTESGADEN

Berlin, 24 (Rador). — „Havas” transmite: Din sursă privată bine informată se anunță că d. Henderson, ambasadorul Angliei la Berlin, urmează să plece, azi, Miercuri, cu un avion special la Salzburg, de unde se va duce la Berchtesgaden, spre a vedea pe d. Hitler și a-i remite un mesagiu din partea d-lui Chamberlain. Acest mesagiu cuprinde răspunsul britanic la nota recent adresată Londrei de către guvernul german prin care acesta expune punctul de vedere al Reichului, despre chestiunile europene.

CLAUZELE PACTULUI DE NEAGRESIUNE

Paris, 24. — „Havas” află că pactul germano-sovietic ar urma să cuprindă următoarele clauze:

1. Cele două părți contractante s'ar angaja să nu se atace una pe alta.
2. Ele și-ar lua angajamentul de a rămâne neutre dacă una din ele ar fi atacată.
3. Ele și-ar păstra dreptul să denunțe în orice moment pactul dacă ar scoti necesar acest lucru, în cazul când cealaltă parte ar ataca un terțiu.

ATTITUDINEA FRANȚEI RĂMÂNE NESCHIMBATĂ IN EUROPA

Paris, 24 (Rador). — „Havas” transmite: Ziarele pariziene interpretează în mod diferit motivele cari au putut să determine Rusia Sovietică să pună la cale încheierea pactului de neagresiune cu Germania. Opiniile sunt, în cele mai multe cazuri deosebite în ceea ce privește consecințele acestui pact. Ziarele pariziene de Miercuri sunt însă unanime spre a declara că: atitudinea Franței rămâne neschimbată în Europa.

JAPONIA CERE EXPLICAȚII

Tokio, 24 (Rador). — Anunțarea pactului germano-sovietic modifică complet politica Japoniei față de Europa. Se afirmă că ambasadorul Japoniei la Berlin a fost însărcinat să ceară guvernului german explicații.

GERMANIA ȘI ITALIA PRIMEȘTE CARBURANȚI DELA SOVIETE

Paris, 24 (Rador). — Ziarele anunță că guvernul sovietic a furnizat în ultimele zile Germaniei imense cantități de carburanți. Italia primește și ea din Caucaz importante cantități de produse petrolifere.

Stări de lucruri din Ungaria feudală

Femeile din pusta ungară nasc pe pae și pe pământul gol

Nagykörös e un oraș cu câteva zeci de mii de locuitori, în inima Ungariei și deci în inima Europei. Cu toate că orașul are un buget important și dispune de felurite resurse, instituțiile de asistență socială sunt inexistente în localitatea aceasta, ca în alte alte localități din Ungaria feudală, a conților și a baronilor cu proprietăți de zeci de mii de hectare.

Anual, un număr de două sute de femei mai instărite din Nagykörös, de exemplu, sunt nevoite să nască în alte orașe, — Kecskemét și Cegléd, — deoarece în orașul lor nu au instituții de asistență medicală pentru cazuri de naștere.

Dar la Kecskemét și Cegléd pot merge numai femeile mai instărite să nască. Ce fac oare femeile sărace, femeile din popor? Chestiunea aceasta s'a discutat într'o recentă ședință a consiliului comunal dela Nagykörös, în care un consilier cu numele V. Szűcs Sándor, ocupându-se de chestiunea unui spital care este abia în stare de proiect acolo, a găsit că înființarea unui dispensar de nașteri este de o urgență de neînălțurată, chiar înainte de edificarea spitalului.

„Nu se mai poate tolera, — a spus acest consilier, — ca în orașul nostru bietele gră-

dinărese din Tabán și dela ferme să nască pe pae și pe pământul gol, expuse pericolului mortale până și în cele mai simple cazuri de naștere”.

Iar în continuare, V. Szűcs Sándor „s'a mirat că înființarea acestei instituții simple, compusă abia din una sau două camere, se tot amână de zece ani de zile, din cauză că se așteaptă edificarea noului spital”.

Darea de seamă din care am citat textual cele de mai sus, a apărut în gazeta „Nagykörösi Híradó”, al cărei redactor responsabil și editor este însuși V. Szűcs Sándor, consilierul care s'a ocupat de aceste chestiuni, într'o ședință din luna Iunie 1939 a consiliului comunal din Nagykörös. Darea de seamă a apărut în pomenita gazetă, No. 50 din 27 Iunie 1939, în pagina primă. Verificarea exactității relatărilor noastre, stă deci la îndemâna oricui.

Ce interesant ar fi dacă radio Budapesta, care se arată atât de îngrijorat de stările de lucruri de prin țările învecinate, s'ar ocupa nițel și de stările dela Nagykörös. E drept, însă, că din desvăluirea acestor stări de lucruri, propaganda revizionistă nu are nimic de câștigat...

Mareșalul von Hindenburg și șeful său de Stat Major generalul Ludendorff, învingătorii dela Tannenberg.

Note marginale

„Guide de la Roumanie”

Cu tipărirea acestui nou „Baedeker” al României, apărut acum în franțuzește (în nemțește a apărut încă în 1932), Editura „Ghidul României” a dovedit că știe să servească deplin cerințele acestui soi de propagandă, atât de obișnuit în Apus și absolut necunoscut până mai acum câțiva ani la noi. Tipărit în cele mai perfecte condițiuni tehnice, bogat și cuminte ilustrat, cuprinzând un vast material documentar, atât din punct de vedere turistic, al pitorescului, cât și în privința bogățiilor țării noastre, atât de ordin economic, cât și de ordin cultural-artistic, cartea aceasta, scrisă frumos, constituie un îndreptar desăvârșit pentru cunoașterea și îndrăgirea pământului românesc.

Volumul a apărut sub egida Subsecretariatului de Stat al Propagandei și a fost încadrat în seria lucrărilor de propagandă destinate expoziției din America, iar alcătuirea a fost încredințată comitei indiscutabile a dilor Al. Cicio-Pop, prof. V. Puscariu și Al. Bădăuță. Lista redactorilor a fost compusă deosebit de serioasă îngrijire și selecțiune, cuprinzând numele celor mai competenți mănuiitori de condei și oameni de știință, ca prof. I. Andreiescu, Emanuil Bucuța, Al. Busuioceanu, prof. C. Daicovici, Adrian Maniu, Dr. Sabin Manuilă, prof. M. Puscariu, prof. I. Simionescu, prof. Romulus Vuia, etc., precum nu lipsește din această listă nici numele colegului și prietenului Ion Stoia-Udrea, care și ca autor al aceluși minunat „Ghidul Banatului”, apărut acum trei ani, s'a dovedit ca unul dintre cei mai pricepuți în această materie în Banat.

Gr. Popiți: Date

și documente bănățene

O carte căreia nu putem, și nici nu vrem, să-i precupețim laudele, fiindcă într'adevăr le merită din plin. Și le merită atât pentru ceiace a făcut, precum și pentru ceiace nu a făcut.

Nici un domeniu, ca acel al istoriografiei, nu a fost invadat de atâtea incompetențe, cu atâția nepregătiți, de atâtea condeie slabe, încât mai ales aci în Banat, istoria a căpătat un aspect de operă pur diletantă. Această ceață de neche-mați nu vor să înțeleagă, că munca lor, în loc de folos aduce o mai mare stricăciune cauzei românești, că în neștiința lor ei falsifică istoria și întunecă adevărul, care este întotdeauna pentru noi. Ei nu vor să înțeleagă că istoriografia care lungi și vaste pregătiri preliminare, o serioasă cultură generală și în primul rând o mare dragoste de adevăr și un puternic spirit de discernământ. Ea mai

cere și o muncă migăloasă, căci istoria nu poate fi scrisă decât numai cu folosirea până la epuizare a tuturor izvoarelor existente, iar faptul de a nu fi cunoscut un izvor, în istorie nu scuză greșelile comise.

Și tocmai de aceia cu un mare sentiment de satisfacție am deschis cartea dlui Popiți. Dsa a știut și a reușit să ne dea o lucrare foarte utilă și de incontestabilă valoare pentru istoriografia Banatului. În calitate de ofițer, fiind însărcinat cu aranjarea și organizarea arhivei vechi militare din Timișoara, dsa cu o migală demnă de un om de știință, a adunat datele și documentele mai importante, ce se referă la trecutul acestui ținut, și cu o mare jertfă de timp și bani, care denotă o mare dragoste de trecutul nostru românesc, le-a adunat într'un volum cu adevărat impozant.

Despre valoarea documentelor publicate nu eu sunt chemat să mă pronunț, vor scrie desigur alții mai cunoscători ai problemei. — cert este că ele aduc o sumedenie de fapte inedite și lămuriri noi asupra multor probleme în discuție încă. — însă eu vreau să arăt numai că ceiace a făcut d. Popiți „constituie un foarte prețios indiciu pentru calea ce trebuie să o urmeze toți aceia, care fără să fie oameni de specialitate, vor să aducă o contribuție reală istoriei românești a Banatului.

„Brazde Bănățene”

Despre această revistă scoasă cu entuziasm tineresc de părintele C. Pascu din Topolovățul-Mic, aș fi voiți să spun câteva cuvinte de încurajare, dacă d-sa în „Istoria comunei Denta” (An. II. Nr. 5—6) nu ar fi comis tocmai greșala, pentru evitarea căreia l-am felicitat atât de călduros pe d. Popiți.

Căci astăzi, când avem istoria miscărilor țărănești din veacul al XVIII-lea din Banat scrisă cu atâta competență în „Istoria Banatului Severin” a lui P. Drăgălina, precum și minunatul studiu, apărut în continuare în „Innoirea”, al dlui Ion Stoia-Udrea, — o adevărată „retrăire istorică”, cum o numește d. Tiberiu Vuia, — nu mai este permis să se scrie despre răscoala bănățeană din 1738 așa cum scrie pâr. Pascu, și mai ales nu este admisibil să se comită greșeli ca aceia, — constituind un fals istoric, — că Turcii ar fi executat lângă Denta în 1788 pe cei 53 de români, între cari și doi preoți, când este știut că aceștia au fost spânzurați tocmai de austrieci, și anume din ordinul baronului căpitan Capaun, ca fiind părtași la răzmirița din Valea Cărașului „condusă de popa Domaschin Brencă din Comorăște, și la care au participat și vărădenii.

Atari greșeli sunt în măsură să compromită definitiv o publicație.

I. CODEA

Cum se vor acorda bursele elevilor

Condiția fundamentală este media mare și sărăcia părinților

Nu se vor mai ține concursuri pentru burse

București, 24 (SIR). — Ministerul Educației Naționale a hotărât că și anul acesta să se păstreze normele din anul școlar trecut cu privire la bursele elevilor.

Media necesară păstrării sau ocupării bursei va fi de cel puțin 7.50. Ministerul va putea să acorde însă dispensă bur-

sierilor cari au absolvit clasa cu medii între 7.25—7.50.

Bursierii din anul școlar trecut își mențin bursa dacă media de promovare nu e mai mică de 7.25.

Bursele devenite vacante nu se vor mai acorda prin concurs, deoarece examenul special pentru burse a fost suprimat. Ele se dau elevilor din cl. 2—8 pe baza mediei de promovare a clasei precedente, iar celor din clasa 1 pe baza mediei dela examenul de admitere.

Condiția fundamentală pentru acordarea bursei este starea materială dovedită cu certificat de paupertate.

Elevii eliminați pierd imediat bursa.

A lovit-o cu furca în cap, pentru că a insultat-o

Timișoara, 24. — Postul de jandarmi din Nerău a înaintat, ieri, parchetului din localitate, un dosar deosebit de important. În acest dosar este vorba de o sancțiune, aplicată pe loc de o româncă unei unguroaice, pentru insultă.

Între două femei din Nerău, vecinele Valea Maria și Farkas Iuliana, există o veche neînțelegere, pe tema unor pui de găină, omorâți de una dintre ele.

Deunăzi, în timp ce se întorcea din sat, Farkas Iuliana s'a întâlnit cu rivala ei în pragul casei acesteia și, căutând prilej de ceartă, i s'a adresat în chip obraznic, în

ungurește, cu vorbele: va'ah puturos.

Maria Valea, intrigată de obrăncia vecinei sale, a lovit-o cu o furcă ce a găsit pe aproape.

Lezata s'a adresat postului de jandarmi tot ea, arătând cele întâmplate, fără să mai pomenească însă și de cuvintele provocatoare pe care i le-a spus vecinei.

Postul de jandarmi, anchetând cazul, a stabilit că vina incidentului o poartă Iuliana Farkas, care i s'a adresat româncei cu vorbe de insultă pomenite mai sus.

Cercetările continuă la parchet.

MICA PUBLICITATE

Folosii mica publicitate a ziarului „DACIA”

Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Ziarul „DACIA”, cel mai răspândit organ românesc din Transilvania, fiind colportat la orașe și sate deopotrivă, pentru a-și servi cetitorii, cu începere de azi, publică o serie de cupoane cari adunate, dau dreptul la un anunț fără tarif.

6 CUPOANE TALIAE ȘI PREZENTATE ADMINISTRĂȚIEI ZIARULUI DAU DREPTUL LA O PUBLICAȚIE GRATUITĂ DE 10 CUVINTE.

De închiriat în centru 2 camere, anticameră, eventual baie, pentru birou sau locuință. A se interesa: Circ. I, Str. Ungureanu 9, etaj.

Dr. Liuba Dionisie, medic mamos, ginecolog, și a reinceput consultațiile dela 9—11 și 3—5 în III, Spl. Tudor Vladimirescu 12, Telefon 25—06.

De închiriat, garsonieră cu baie, intrare separată, vilă nouă. Ing. Cerneșcu, Bulev. Carmen Sylva 8.

Dr. A. Milețici reințors din concediu și-a reinceput consultațiile la domiciliu dimineața dela 10—11 și după masă dela 3—5, Circ. I, Str. Brediceanu 2, vis-à-vis de Casinoul Militar.

PROFESOARA DIPLOMATĂ prepară în ore particulare limba germană, engleză, franceză, latină, greacă și română, deasemenea și stenografia română și germană. Circ. III, Bulev. Carol I. No. 7, etaj II, ușa 9.

Direcțiunea Silvică U. D. R. din Oravița caută șofer pentru autocamioane. Doritorii să-și adreseze cereri.

De închiriat pe 1 Septembrie în centru vilă nouă garsonieră, autreu, cameră baie. Adresa: Splaiul Tudor Vladimirescu 2.

Cumpăr casă familiară cu trei sau patru camere și dependințe, în Elisabetin. Ofertele a se adresa la ziar sub „Familiist”.

Traduceri tehnice și literare în și din limbile română, franceză, germană și maghiară. Sub „Perfect” la Administrația ziarului.

Se caută pianino Ieftin. Oferte scrise cu indicarea prețului și a culorii la ziar.

De vânzare casa familiară cu 3 camere, Fabric, Strada principală. Informațiuni I, Str. Lovinici 6, apart. 6.

Caut locuință cu 2 camere și dependințe. Preferință în Iosefin sau spre Fratelia. A se adresa Missitca, Str. Banatului 3.

Caut locuință cu 2 camere și dependințe. Preferabil în Cetate. A se adresa I, Str. Zorobara 11.

Cumpăr bufet pentru bucătărie în bună stare. Adresa la ziar.

Se caută 3 ucenici români. Adresa: Oficiul de plasare.

Cameră mobilată de închiriat. III, Piața Pievel și Informațiuni la poșta.

O masă lungă de birou nouă, de vânzare. Adresa: I, Str. Lovinici 2, etaj I.

Lección de limba franceză pentru progresivi. Perfecționarea pronunțării. Eventual curs în grup, dela 1 Octombrie. Inscrerii la ziar.

Meditez elevi și adulți din limba română. Condițiuni avantajoase. Adresa la ziar.

— Dușmanul soarelui este săpunul medicinal HEINRICH FIERE. În timp ce soarele vă scoate piștii și petele prin săpunul medicinal HEINRICH FIERE vor dispărea.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății FRATII DEUTSCH S. A. Comerț și Comision de Cereale în lichidare Timișoara, sunt rugați să se întruni în adunarea generală, care va avea loc în ziua de 10 Septembrie 1939, ora 11 a. m. în birourile d-lui lichidator Eugen Klein, Timișoara Str. Gojdu 7.

Vor avea dreptul de a lua parte la adunarea generală acționarii, cari până în ziua de 2 Septembrie 1939 inclusiv vor fi depus la caseria societății acțiunile lor, cupoanele de dividende nescadente.

Adunarea generală va fi legal constituită, când acționarii în persoană prezenți la adunare sau reprezentați prin mandatarii lor vor reprezenta cel mai puțin 60% din capitalul social.

Ordinea de zi a adunării generale:

1. Darea de seamă a lichidatorilor, asupra operațiunilor lichidării și terminării ei;
2. Raportul cenzorilor;
3. Luarea ultimilor dispozițiuni de lichidare;
4. Descărcarea lichidatorilor.

Lichidatorii.

Contul bilanț de închidere 31 Iulie 1939.

ACTIVA

Contul Casa	1,008.030.—
Debitori dubleși	92.498.—
Pierdere 1938/39	214.077.—
Total:	1,314.605.—

PASIVA

Contul capital social	1,000.000.—
Fondul de rezervă	314.605.—
Total:	1,314.605.—

Timișoara, la 31 Iulie 1939.

Lichidatorii.

ZIARUL „DACIA”

Bonul
nr. 4

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prepari reduse la firma
„A U R A”
Timișoara I, Str. Eminescu 5 (Casa Scherter)

ECONOMICE De ieri până azi

Neajunsurile valorificării grâului la Timișoara

Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta la depozitele de colectare și la ghișeele de plăți și încărcare

Timișoara, 24. — Sesizat din mai multe părți de anumite greutăți în legătură cu operațiunile de valorificare a grâului la Timișoara, Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta s'a deplasat pe neașteptate în cursul dimineții de Miercuri la depozitele de colectare, la casa de plăți și la ghișeu de încărcare a grâului cumpărat.

Excelența Sa a constatat că în adevăr sunt multe lucruri de excepționat în legătură cu felul cum se face valorificarea în Timișoara.

Lipsește, întâi de toate, magazii. Toate magaziile destinate valorificării sunt pline. În urma demersurilor făcute, întrepozițiile au convenit să-și pună și ele la dispoziție pentru acest scop magaziiile lor, având capacitatea de 50—60 de vagoane. Lipsa magaziiilor este însă de parte de a fi soluționată prin aceasta, deoarece grâul ce se aduce la Timișoara,

necesită încă și alte magazine.

Un alt neajuns, de pe urma cărui suferă sătenii veniți cu grâu la Timișoara, rezidă în faptul că plata grâului cumpărat nu se face la locul vânzării, ci în strada Brătianu, într'un local mic și cu totul impropriu. Excelența Sa a dispus ca în viitor casa de plăți să se mute în totdeauna alături de magazia respectivă, pentru ca sătenii cari și-au vândut produsele să poată fi achitați imediat și pe loc.

În jurul plăților s'au mai auzit de alfel și alte plângeri, pe cari însă nu este locul să le reținem și să le dăm în vileag noi.

Excelența Sa a mai dispus apoi ca, pentru ușurarea lucrărilor de predare, cari răpesc timp prea mult sătenilor veniți la oraș, să se mai înființeze un ghișeu pentru preluarea grâului, cel existent fiind insuficient.

Indemn la curățirea grâului de corpurile străine

Statul Român prin dispozițiile luate de Înalțul Guvern, luptă din toate puterile pentru a veni în ajutorul țăranilor, — cerându-le acestora doar atât ca să fie înțelegători pentru orice problemă pusă în interesul lor.

O atare problemă de actualitate foarte importantă este valorificarea grâului. Este îndeobște cunoscut, ce anume sacrificii trebuie să aducă Statul pentru ca să poată menține la nivel prețul grâului.

Anul acesta prețul grâului de 75 kg. greutate hectolitrică a fost stabilit la 42.000 lei vagonul ab gara de încărcare și au fost luate măsuri foarte severe, pentru ca nimeni să nu cumpere grâul sub acest preț.

Însă, pentru a putea face față diferenței dintre prețul pieței mondiale și prețul de 42.000 lei, Statul trebuie să deie multe milioane de lei, plătindu-le din bugetul țării. Plugăria noastră nu trebuie să uite acest lucru.

Calitatea grâului din acest an, în multe părți ale țării fiind mai slabă, nu atinge nici 70 kg. la hectolitrul, ba abia trece de 65 kg. și este foarte murdar, adică cu multe corpuri străine. Totuși, guvernul a hotărât să cumpere și grâul acesta, numai pentru a veni în ajutorul țăranilor, — bine știind că cu revânzarea lui, va avea cele mai mari greutăți.

Dacă fiecare plugar și-ar curăți grâul de corpurile străine, atunci grâul ar crește în calitate și deci și în valoare, — iar Statul ar fi în stare să-l vândă mai ușor și cu un preț mai bun pentru străinătate.

De aceea, indemnăm pe toți plugarii de bine, ca în interesul Statului, care este interesul nostru al tuturor, să-și curețe grâul pe care îl aduc la vânzare și mai cu seamă grâul pe care îl însemănțează pentru anul viitor. Aceasta este mai puțin ce le putem cere plugarilor noștri din acest ținut.

Vom exporta 60.000 de vagoane porumb

Prețul uleiului vegetal a fost fixat

Până la 22 Septembrie trebuie plătit impozitul pe lămuri

Înlăturarea dificultăților de plăți cu Olanda

București, 24 (SIR). — Situația agricolă se prezintă astfel:

Ploile căzute în ultimele zile au fost aproape generale exceptând ținutul Prut unde nu a plouat deloc și unde recolta porumbului se resimte din această cauză, ca și cea din Basarabia, unde a fost secetă în tot cursul verii. În unele regiuni, unde ploile nu s'au putut scurge, porumbul a început să putrezească. La vr. de asemeni boabele au început să crape.

Muncile agricole sunt concentrate la facerea arăturilor. Treierul grâului e aproape sfârșit.

Porumbul dă recoltă relativ bună. Se crede că vom putea exporta cam 60.000 de vagoane.

Plata cerealelor a fost în ultimele zile susținută la porumbul vechiu, unde s'au înregistrat urcări simțitoare de preț.

ULEIUL VEGETAL FIXAT LA 35 LEI KILOGRAMUL

Fabricile de ulei vegetal depășind prețul stabilit pentru uleiuri, Ministerul Economiei Naționale le-a obligat să le vândă cu 35 lei kg-ul.

Noul preț a intrat în vigoare.

TERMENI PENTRU PLATA IMPOZITULUI PE LĂMURI

S'a dat un termen de 30 de zile pentru plata impozitului pe lux și cifra de afaceri pe lămuri, cu începere dela 22 August.

ACORD DE PLĂȚI CU OLANDA

Eri s'a semnat acordul adițional la acordul de plăți în vigoare între România și Olanda. Acest acord înlătură dificultățile ivite la aplicarea acordului existent.

Bursa

Bursa de eri a fost animată. S'au încheiat în număr mai mare tranzacții.

TARGUL DEVIZELOR

Sensațiile continuă să fie ferme. S'a cotat: lista „B” orice țară 1360—1365 lei lei o liră sterlină.

Anglia 1240—1250 lei o liră sterlină. Colonii 1280—1300 lei o liră sterlină.

Devizele negociabile: Anglia 40 la sută: 1160 lei o liră sterlină. Anglia 20 la sută: 1400 lei o liră sterlină. 80 la sută orice țară: 1430 lei lira sterlină.

DECLARAȚIILE I. P. S. S. PATRIARHULUI DESPRE ALEGEREA MITROPOLITULUI MOLDOVEI

București, 24 (SIR). — Reprezentanții clerului leșean făcând o vizită I. P. S. S. Patriarh Nicodim Munteanu aflat la mănăstirea Neamț, între altele l-au întrebat când se va face alegerea Mitropolitului Moldovei.

I. P. S. S. Patriarh a răspuns: Pe cine doriți Sfinții Voastre, Sinodul îl va alege ca mitropolit. Dacă veți fi solidari, veți avea mitropolitul dorit. Până acum nu s'a hotărât nimic încă. Nici centrul nici eu nu ne putem pronunța. Doresc însă să vină la Mitropolia Moldovei un succesor care să continue înfăptuirile pe care le-am început. Fantul deninde în mare parte de Adunarea Eparhială a Mitropoliei.

DL. PROF. NICOLAE IORGA ÎN SALETELE BANĂȚENE

București, 24 (SIR). — D. prof. Nicolae Iorga, Consilier Regal, aflat la Băile Herculane pentru cură, a vizitat comunele: Pecinșca, Mehădia, Mehădieca, Global Craiovei, Plugaru și altele, interesându-se de trecutul istoric al regiunii.

BAZU CANTACUZINO NU PREPARĂ NICIUN RAID

București, 24 (SIR). Ministerul Aerului și Marinei a trimis o precizare ziarelor arătând că știrile publicate despre raidul internațional Bazu Cantacuzino, e de domeniul fanteziei. Atrage atenția că știri de asemenea natură dăunează mult aviației noastre.

VICTIMA UNUI ACCIDENT DE CIRCULAȚIE

Botoșani, 24 (SIR). — La spitalul Uricani a murit Eugenia Valinschi, victima accidentului de circulație întâmplat săptămâna trecută pe șoseaua Botoșani—Hârlău, când mașina Nr. 214 Botoșani, condusă de șoferul Hrișcu Ion, venind cu viteză a lovit trăsura în care se afla victima și încă trei persoane. Șoferul s'a aflat în stare beției și a dispărut.

POLONIA DESMINE PREȚINSELE INCIDENTE DELA FRONTIERA DANZIGULUI

Varșovia, 24 (Rador). — Cercurile autorizate desmint că în cursul zilei de Marți s'ar fi produs vreun incident la frontiera dintre Danzig și Polonia. De asemenea, se desminte că vreun cetățean polon ar fi părăsit teritoriul orașului liber refugindu-se în Polonia. Marți s'a produs un singur incident în cursul căruia au fost sparte geamurile redacției unui ziar german din Katowice. Acest incident ar fi opera unui provocator german.

BĂIAT OMORAT DE UN CAL NĂRAVAȘ

Chișinău, 24 (SIR). — Băiatul T. Turculeț de 14 ani, fiind trimis să adape la fântâna satului Boldurești un cal năravas, acesta lovind băiatul cu copita în cap, l-a omorât pe loc.

CONGRESUL UNIVERSAL PENTRU PACE ȘI-A ÎNCEPUT LUCRĂRILE

Zürich, 24 (Rador). — Congresul Universal pentru Pace a început Marți examinarea chestiunilor la ordinea zilei. Au fost alcătuite trei comisii pentru a discuta chestiunile politice și economice și chestiunile în legătură cu Soc. Naționalelor.

AMERICA VREA SĂ ASIGURE VIAȚA ȘI BUNURILE CETĂȚENILOR

Washington, 24 (Rador). — D. Sumner Welles, subsecretar de stat la ministerul de externe, a convocat funcționarii înalți ai departamentului pentru a discuta mijloacele de a se asigura salvagardarea vieții și bunurilor cetățenilor americani din străinătate și pentru menținerea neutralității în cazul unor complicații în Europa.

D. RICHARD FRANASOVICI LA COLONELUL BECK

Varșovia, 24 (Rador). — D. Franasovici ambasadorul României la Varșovia a avut Marți o lungă întrevedere cu d. Beck, ministrul de externe al Poloniei.

TREN ROMANESC ATACAT CU PIETRE ÎN UNGARIA

Oradea, 24 (SIR). — Trenul românesc 4622, după plecarea din stația Bihar-Keresztes situată pe teritoriul ungar, a fost atacat cu pietre de necunoscuți între Canton și frontiera românească. A fost spart un geam la locomotivă și mecanicul Meșter Vasile rănit la mână și față.

D. BURCKHARDT VA AVEA O NOUĂ ÎNTREVEDERE CU D. HITLER

Varșovia, 24 (Rador). — „Kurier Warszawski” anunță că d. Burckhardt, înaltul comisar al Soc. Naționalelor la Danzig, a urma să aibă o întrevedere cu d. Hitler la Berchtesgaden.

CRIMA PE MALUL PRUTULUI

Chișinău, 24 (SIR). — Pe malul Prutului, în dreptul comunei Ungheni a fost găsit cadavrul unei tinere între 18—20 ani. Cadavrul prezenta numeroase răni pe față și se afla intrat în putrezire. În geanta victimei s'a găsit un carnet eliberat de biroul populației din com. Hurba, jud. Bălți. Se poate ceti numai numele Vera și numerele 241 anul 1933. Se crede că e vorba de crimă.

ȚARAN UCIS CU 12 LOVITURI DE CUȚIT PENTRU O FATĂ

Hotin, 24 (SIR). — Autoritățile fac cercetări în legătură cu feroasa crimă descoperită în jud. Hotin. La marginea pădurii, în apropierea comunei Săbădăuți a fost găsit cadavrul săteanului Leonte Chircoiuc de 22 ani, din com. Tăpăboase. Victima o fost ciopârțită cu 12 lovituri de cuțit. S'a procedat la unele arestări crezându-se că victima a căzut pradă răzbunării pentru o fată.

JAPONIA EXAMINEAZA SITUAȚIA

Tokio, 24 (Rador). Agenția „Domei” anunța: D. Hiranuma, președintele consiliului de miniștri a invitat pe generalul Itagaki, ministrul războiului, să discute despre situația din Europa. Se crede că cei doi miniștri vor examina chestiunea dacă este cazul ca Japonia să-și modifice, în mod urgent, politica externă, punând-o pe noul baze în funcție de acordul ruso-german relativ la neagresiune.

SINUICIDERA UNEI DOAMNE DIN SOCIETATEA CERNAUȚILOR

Cernăuți, 24 (SIR). — A impresionat neapăs de mult sinuciderea d-nei Viorica Moldovanu, de 59 ani, soția d-ului deputat Moldovanu, președintele Camerei de Muncă din Cernăuți. Nefericita a fost găsită în nesimțire pe mansarda locuinței din str. Patriei 6. Toate ajutoarele date au fost zadarnice. Nu se cunosc motivele. Iar în scrisoarea lăsată, a cerut să fie înmormântată simplă.

CAMERA MAGHIARĂ AMANATĂ PÂNĂ LA 4 SEPTEMBRIE

Budapesta, 24 (Rador). — Camera Deputaților s'a întrunit Marți într-o scurtă ședință pur formală, după care și-a amânat lucrările până la 4 Septembrie.

PREGĂTIRI DE APĂRARE ÎN INSULA MALTA

Londra, 24 (Rador). — Se anunță din Valette: Ca o măsură de precauțiune, rețele ghimpute așezate de-a lungul coastei Maltei, au fost încărcate cu electricitate. Toate serviciile de apărare sunt gata pentru orice eventualitate.

DOI NECUNOSCUȚI CALCAȚI DE TREN LANGĂ CONSTANȚA

Constanța, 24 (SIR). — Autoritățile din Constanța caută a stabili identitatea alor doi necunoscuți cari au fost călcați acasă de tren, în a știa Valul lui Traian.

SPORT

In preajma campionatului național: pesimism!

In preajma campionatului național am găsit de cuvânt să aflăm păreri și impresii ale unor personalități marcante din lumea fotbalului timișorean.

Am avut ocazia să stăm de vorbă cu un conducător de la Ripensia, care ne-a destăinuit cu abundență de argumente câteva detalii, cu mari repercursiuni asupra soccerului local.

Sunt pesimist și îngrijorat de viitorul grupărilor de football — ne spune interlocutorul nostru — atât în ceea ce privește partea materială cât și din punct de vedere pur sportiv. Chiar sezonul care se inaugurează acum, va putea în scurt timp să confirme bănuelile mele.

EDUCAȚIA CADRELOR

Fiecare grupare ține să-și formeze cadre de rezervă, educate și instruite în tactică, sistemul și mentalitatea clubului. Aceasta cere, bineînțeles, timp, cheltuieli, răbdare și o multime de griji mărunte. Oricine își poate închipui ușor câtă bătaie de cap are o grupare până ce formează din piticul de 12—14 ani, un jucător de football — de 18 ani — apt pentru a fi introdus în echipa de seniori, eventual în garnitura primă.

Dar toate sfertările făcute devin la un moment dat zadarnice, căci tânărul talentat este dispus să părăsească gruparea în care a crescut și să treacă la vre-o grupare corporativă unde este angajat fie ca lucrător fie ca funcționar, căci în gruparea sa nu va putea primi un salariu de 3—4 mii lei, cum plătesc echipele corporative.

In asemenea împrejurări se naște întrebare: să merită ca să-și bați capul cu creșterea jucătorilor, pentru alții? Răspunsul vine de la sine. E drept; unii jucători caută să-și întemeieze o situație materială consolidată, dar praxa arată că băieții tineri — cu armata nefăcută — revin după câțiva timp în orașul lor, cu forțe sleite, epuizați și în foarte multe cazuri chiar cu moralul stricat și zdruncinat. Aici ar trebui să intervină forul de specialitate și să oprească vagonajul tineretului, căci în contrar echipele nu vor da cuvenita atențiune tineretului, ceea ce este categoric în dăuna sportului.

SITUAȚIA MATERIALĂ

Un laic nici nu-și poate închipui câte cheltuieli necesită întreținerea unei echipe de football. Salarii, echipamente, antrenor, reparații, taxe la cari se mai

adaugă cu ocazia matchurilor primele, cheltuielile de organizare, arbitrii, propaganda matchurilor, baremul, etc.

De unde banii? Jucătorii cer salarii cât se poate de mari și în aceste pretențiuni sunt încurajați de atitudinea echipelor nou promovate, cari încă nu au, eventual, experiența îndeplinirii unei gestțiuni și în speranța unui viitor de aur fac sacrificii și investiții anormale. Un salariu de 3000—4000 de lei poate nu e mult pentru un footballist, dar asemenea salarii pentru un cadru de cincisprezece jucători reprezintă pe an un jumătate de milion! Este o sumă exorbitantă, dar care nu e decât o parte mică din totalul cheltuielilor necesare.

In schimb veniturile grupărilor scad vertiginos. Aceasta s'a văzut deja în anul trecut, la toate echipele, și va continua și mai accentuat în anul care vine. Numărul spectatorilor scade din diferite motive, dintre cari se poate aminti nu numai scăderea nivelului fotbalului, ci și neseriositatea împrejurărilor în care se dispută matchurile de campionat, al căror rezultat este de multe ori denaturat de dispozițiile unor arbitrii, sau de atitudinea publicului, sau de maniera în care se comportă echipele gazdă.

O grea lovitură suferă marile echipe că nu pot organiza matchuri internaționale sau turnee în străinătate, din cauza situației politice internaționale. De exemplu Ripensia a pierdut în ultima săptămână o multime de parale pentru că nu a putut juca un match în străinătate și pentru că matchul Jugoslavia—Venus a fost contramandat.

Dar cu aceasta nu s'a terminat încă, că în toamnă numărul spectatorilor la matchuri va fi atât de redus, încât aproape toate matchurile din provincie se vor solda cu deficite. De exemplu acum Duminecă Ripensia va juca cu Juventus. Baremul este 25.000 lei, arbitrii 5000, cheltuieli de organizare încă 5000 lei și eventuale premii tot cam 5000. Deci într'un condei 40.000 lei! Unde sunt salariile, uzajul echipamentului, chiriile arenei, antrenorul și celelalte?

Câți spectatori plătitori trebuie să se acopere aceasta sumă?

Calculul este exasperant și nu este o mângâiere că și în alte părți va fi tot așa.

Până aici pesimismul informatorului nostru. Să sperăm că se va înșela, cel puțin în parte.

Ealeidoscop sportiv

— In viitor nu se vor putea folosi decât stâlpi rotunzi la porțile de football... în Anglia.

— Duminecă va avea loc matchul de football între reprezentativele Ungaria—Polonia, la Varșovia.

— Eri a avut loc o importantă ședință a comitetului C. S. Banatul, dar despre cele discutate — în legătură cu închirierea arenei — nu a transpirat încă nimic.

— Campionatele mondiale de ping-pong pe anul 1940 vor fi organizate la Paris, în cursul lunii Februarie.

— Pentru jocurile olimpice de iarnă s'au construit la Garmisch-Partenkirchen tribune pentru 150.000 spectatori.

— Echipa de box a Franței a plecat într'un turneu de două luni, în Argentina.

— Duminecă va avea loc matchul atletic Belgia—Germania, la Kreefeld.

Mai effin ca oriunde

cu mâncări bune și băuturi veritabile veți putea trăi mulți ani...

bun, curat și effin se servește la Restaurantul

„BOLTA RECE“ Prop. Bădeanțu Petre
Timișoara Cetate Str. Vasile Alecsandri 3 Vis a vis de Banca Românească
Sprijiniți Comerțul Românesc

Cronica judiciară

Acuzat de crima de tâlhărie condamnat la 2 ani și jumătate închisoare corecțională

Timișoara, 24. — Completul de vacanță al Curții de apel din localitate: Sc. Constantinescu, D. Dumitrescu, Șt. Isacu Șt. Drăgușanu, Romi Orezeanu, procuror general: Anțonescu, s'a ocupat în ședința de ieri dimineață de procesul săteanului Ioan Chitan din Ficătar, județul Timiș-Torontal, învinuit de tentativă a crimei de tâlhărie.

Acuzatul, Ioan Chitan, este în vârstă de 29 ani, absolvent a 3 clase primare, fiul Mariei și al lui Nicolae Chitan din Ficătar. Pare a nu fi în deplină facultăți mintale.

Cum s'a săvârșit tentativa

In iarna anului acestuia, Ioan Chitan a aflat dela cineva din sat, că ferarul Alexandru Șocăt din aceeași comună, are niște bani adunați, din care ar vrea să-și repare casa. El și-a făcut atunci planul, să-l jefuiască. In acest scop, a luat câteva măsuri de precauțiune.

In seara lui 31 Ianuarie s'a dus la locuința ferarului, cu gândul de a recunoaște locul, motivând vizita sa, că are de vândut niște porumb.

Fierarul i-a spus să-i aducă porumbul. Ioan Chitan s'a înnoptat la tatăl său vitreg, Peța Ioan, cu care locuia.

In dimineața zilei de 5 Februarie, a plecat apoi pe furis de acasă, luând cu el un topor și un sac umplut cu paie. S'a îndreptat, prin întineric, spre casa lui Șocăt Alexandru, la geamul căruia a bătut.

A chemat fierarul afară, spunând că a adus porumbul și că ar vrea să-i dea în primire.

Fierarul a ieșit fără să bănuiască în tențiunea vânzătorului. Ioan Chitan arătat sacul, spunându-i să-l ridice și să-l ducă în pridvor.

In momentul când Alexandru Șocăt abia începea să se aplece ca să ridice sacul de jos, Chitan a ridicat toporul, l-a bind în fierar. Spre fericirea acestuia toporul a trecut pe lângă el, abia zdrăbindu-i urechea stângă, partea stângă a feței și pieptul. Intre el și între Chitan s'a incins atunci o luptă. Cum fierarul era mai puternic, a reușit să-l dezarmeze pe adversar. Acesta a fugit spre casă, lăsându-și pe urmele sale toporul și sacul. A ajuns la locuința lui Peța Ioan, tatăl său vitreg, a luat dintr'un dulap 1700 lei și a fugit la Lugoj. Dela Lugoj s'a îndreptat spre Timișoara, unde, peste zile dela fântuirea tentativei, s'a predat singur jandarmilor.

Decizia Curții

Ajuns ieri în fața judecătii, unde a fost ascuțat și fierarul Șocăt Alexandru și tatăl său vitreg Ioan Peța, acuzatul a fost condamnat de completul Curții la doi ani și jumătate închisoare corecțională, socotindu-i-se și cele 6 luni făcute preventiv și la 5 ani degradare civică.

Respingerea unui apel

Curtea de apel a respins, în ședința de ieri dimineață, apelul dnei Iuliana Petrașcu, din Sănnicolaul mare, făcut în contra unei sentințe a tribunalului local, secția II-a; data în 3 Mai 1939.

Dna Iuliana Petrașcu având un proces de divorț cu d. dr. Pavel Boldureanu, a căzut de acord cu el asupra unei transacții cu privire la chestiuni de ordin material. După încheierea transacției, dna Iuliana Petrașcu a introdus o

acțiune publică în contra fostului său soț, învinuindu-l că a falsificat actul transacției, introducând un cuvânt ce până atunci nu era în act, cu scopul de a nu se stinge un proces cu privire la o recoltă culeasă odată de reclamantă de pe proprietatea avocatului.

Tribunalul Timiș-Torontal, care a judecat acest caz, achitându-l pe inculpatul reclamanta a făcut apel.

Apelul a fost respins de Curte.

Organizarea Gărzilor Naționale în plasa Șiria, din județul Arad

Șiria, 24. — In frunța comună Șiria din județul Arad, s'a desfășurat zilele trecute, serbarea inaugurării Gărzii Naționale a Frontului Renașterii Naționale.

In fața a peste 1000 de țărani și intelectuali, veniți din Șiria și comunele din jur, d. colonel Munteanu, comandantul Gărzilor Naționale din județul Arad, a ținut o cuvântare prin care a arătat marea însemnătate a acestor organizații. După domniasa au mai vorbit d-nii dr. Simion Pop, primpretorul plășii și căpitan Mihai Vortian, îndemnând pe cei de față să se înscrie în Gărzile Naționale, pentru a putea mai ușor apăra interesele naționale ale țării noastre. La sfârșit, lumea a ovaționat îndelung pe M. S. Regele Carol și pe Maria Sa Marele Voevod de Alba-Iulia.

La urmă a mai vorbit d. colonel N. Madancovici, comandantul Gărzilor Naționale din ținutul Timiș. Prin cuvinte bine simțite domniasa arată virtuțile din trecut ale neamului românesc, invocând marile figuri din istoria acestui popor, făcând un cald apel către toți oamenii să se grupeze în Gărzile Naționale, formând un zid puternic în jurul M. S. Regelui.

D. colonel Munteanu, comandantul Gărzilor Naționale din județul Arad, comunică celor prezenți, că d. profesor Amar Traian a fost numit comandant al Gărzii Naționale din plasa Șiria.

3 milioane lei pentru cumpărarea de tauri și juninci din Elveția

pe seama țăranilor din Timiș-Torontal

Timișoara, 24. — Am arătat în numerele trecute ale gazetei că o comisie compusă din d-nii: dr. Tiberiu Cristea, insp. general zootehnic al ținutului, senator Pavel Petru, președintele Camerei de agricultură din localitate și ing. Emil Negruțiu, directorul Serviciului agricol județean, va pleca în Elveția spre a cumpăra tauri de montă și juninci de rasa Simenthal pe seama agricultorilor din județul Timiș-Torontal.

In acest scop, Camera de agricultură a solicitat și obținut dela Ministerul Agriculturii un împrumut de milioane lei care se va reimprumuta agricultorilor pe termen de doi ani, fără nici un fel de dobândă, dar numai pentru procurare de tauri și juninci din Elveția.

Astfel de împrumuturi se va acorda și altor județe din țară, Ministerul Agriculturii înțelegând că în felul acesta să sprijine în modul cel mai larg acțiunea de zootehnicizare.

DIANA

reciune la indispoziție

INFORMAȚIUNI

Istoriul zilei

— IN 25 AUGUST 1848 se adună la Sibiu românii din Ardeal, unde cer și obțin eliberarea încă în același zi, a celor doi inamici A. Treb. Laurian și Balacescu, care au fost închiși cu câteva zile mai înainte de unguri, cu ocazia desființării Comitetului Român, care s'a înființat în urma Adunării de la Blaj. Comitetul Român a fost desființat, iar la 18 August 1848, A. Treb. Laurian și Balacescu sunt arestați, pe când Simion Bărnuțiu scapă fugind.

— In 25 August 1868 moare scriitorul Costache Negruzzi, creatorul nuvelor, Zoe, O alegere de cal și Alexandru Lăpușeanu, care — „e una din cele mai frumoase scrieri a literaturii române”.

— Cu data de 25 August 1902 figurează „Actul de souzare”, ridicat de procurorul reg. Ungurec din Cluj, în procesul de presă intentat naționalistului și scriitorului român Ardelean, Teodor V. Păcășian, cu ocazia apariției primului volum din ciclul de șapte, al monumentalei sale opere „Cartea de Aur”.

— In ziua de 25 August 1907, la Câmpina s'a stins din viață Bogdan Petriceicu-Hașdeu. Răzvan și Vidra, Cuvinte din bătrâni, Etimologicum Magnum Romaniae, scrierile sale, l-au consacrat printre marii noștri scriitori.

— In 25 August 1916 a fost ocupată Toplița, de armata „română” ce înalță pe valea Mureșului. Gh. Adamescu, Ist. Literaturii Române, p. 283.

P. C. MILOȘ

— REDACȚIONALE. Distinsul compozitor bănățean SABIN DRĂGOI, directorul Conservatorului Comunal, a acordat ziarului „Dacia” un interesant interviu în legătură cu ultimele d-sale preocupări muzicale. Declarațiile măestrului Drăgoi, vor apărea în numărul nostru de mâine.

— Echipierii Regali ai Școlii Serviciului Social de la Clacova, în număr de 100 vor vizita Timișoara, transportați cu camioanele Primăriei Municipiului, Vineri 25 l. e., înainte de masă. Dânsii vor vizita instituțiile și întreprinderile mai însemnate. La amiază va avea loc o defilare în fața autorităților, în dreptul Lupoaicei pe Bulevardul Regele Ferdinand I.

— 8000 de lepuri vii urmau să fie duși în Germania. Zilele acestea a sosit în Banat o delegație de 30 persoane din Germania, având autorizația să prindă 8000 de lepuri vii, pe care urma să-i ducă în țara lor. Societatea de vânatoare din Banat, intervenind la d. col. Geormăneanu, inspectorul jandarmeriei din ținutul Timiș, d-a-a făcut demersuri la București, reușind să obțină anularea acestei autorizații.

— N'a sosit încă acreditivul pentru pensile pe August. Unele ziare timișorene au publicat că la administrația financiară din Timișoara s'ar fi început plata pensilor pe August. Consecința acestei știri lipsite de temelă a fost că mulți pensionari s'au prezentat Miercuri dimineața să-și ridice pensile, dar în loc de bani, n'au primit decât lămurirea că n'a sosit încă acreditivul de la București. La sosirea acreditivului, care va fi anunțat oficial și prin ziare, plata pensilor se va face deja în localul cel nou, din fostele încăperi ale cooperativei funcționarilor publici. În aceste încăperi funcționează de trei zile serviciul personalului, condus de d. Marin Barbu, biroul MONT, ordonanțarea și biroul pensilor.

— D. primar dr. Emil Tîeranu, a botzat ieri pe fiul Ion al d-lui Ion Suciu, cunoscutul violonist și caricaturist, administrator al Spitalului de copii din Timișoara.

— Condamnarea avocatului dr. Gheorghe Pál. Tribunalul Militar a judecat pe avocatul dr. Gheorghe Pál fostul secretar general al comunității ungurești din Banat, care a ținut o adunare publică în comuna Ghiroda, făcând propagandă iredentistă maghiară și insultând autoritatea românească. Când postul de jandarm l-a pus în vedere că nu are voie să țină adunarea, el a răspuns sfidător că nu știe decât ungurește iar dacă vrea să se înțeleagă cu el să poftescă jandarmul a învăța limba maghiară; în casa partidului maghiar nu se poate vorbi decât ungurește. După matură chibzuită, tribunalul l-a condamnat la un an închisoare corecțională, cinci mii lei amendă și trei ani interdicție.

— Hoț prins în flagrant delict de furt. Organele poliției locale au arestat pe periculosul spărgător Chereștes Francisc, care fusese prins în flagrant delict de furt. Locuitorul Giucovici Petru l-a înhățat în curtea casei sale, pe când voia să fure. Dar pe când voia să-l ducă la comisariat, hoțul i-a scăpat din mână, reușind să dispară. Cu toate acestea, organele biroului judiciar l-au capturat cu ușurință. În cursul cercetărilor, hoțul a recunoscut nu numai acest furt, ci și pe cel săvârșit în dauna locuitoarei Beres Iulia, cu domiciliul în str. Câmpina, căreia i-a furat mai multe lucruri casnice. Cu actele dresate a fost înaintat parchetului.

— Adunarea generală a subofițerilor pensionari. Se aduce la cunoștința subofițerilor pensionari din Timișoara, cât și celor din provincie că în ziua de 29 August se ține o mare adunare generală în localul primăriei Municipiului Timișoara, unde v'a asista și d. căpitan Vicol, președintele activ al subofițerilor din Țară, unde se vor lua măsuri de organizare pentru revendicările drepturilor noastre. Subofițerii sunt rugați a se prezenta în număr cât mai mare, pentru a putea lua hotărârile necesare.

— INSCRIERILE în Gimnaziul de stat pentru băieți „Vincențiu Babeș” se vor face în zilele de lucru, înainte de masă, între 25—31 August. Examenul de admitere în clasa I se va ține la 4 Septembrie, orele 8 a. m.

— Peste 350 excursioniști jugoslavi la Radna. Astăzi, prin punctul de frontieră Stamura-Moravița, vor intra în țară 6 vagoane cu peste 350 excursioniști jugoslavi, cari vor face pelerinaj la mănăstirea Maria-Radna, unde vor rămâne până Sâmbătă 27 l. e.

— Timpul probabil la 24 August: Presiunea în ușoară creștere cu 1—3 mm. Cerul mai mult senin în partea de Apus a țării și noros în jumătatea de Răsărit. Vânt din sectorul Nordestic, mai tare pe litoral. Temperatura în ușoară scădere. Ploi puține cu caracter local vor mai cădea în partea de Sud-est a țării.

— Reclamat pentru bătaie. Săteanul Wittye Nicolae din Tomnatic a fost reclamat postului de jandarmi de servitorul său Ioan Balint, originar din Suplacul de Tîncea (Bihor) pentru bătaie.

— Injunghiere. Țăranul Gușian Ioan, din comuna Sîlăgi luându-se la ceartă cu săteanul Dămian Nicolae, a fost injunghiat de acesta cu un briceag. El se găsește în stare gravă la spital.

— Starea civilă la 23 August. Nașcuți: Corneliu Dorel Gheorghe, fiul lui Gheorghe Julian, electrician; Maria, fida lui Ioan Roman, agricultor.

— Morți: Ștefan Groszler, de 53 ani, birjar; Barbara Pfaß n. Balint, de 85 ani; Romăna Tekinder n. Incedy, de 72 ani; Amalia Ehardt n. Manyuk, de 72 ani.

— Transferarea unui medic bănățean. D. dr. Ion Gaita, medic de circ. a fost transferat la Mănăștur, jud. Severin. Distinsul medic este un fiu al comunei Făget.

— Bătut în stradă. În noaptea de 22—23 August, comerciantul Manharth Iosif din Satu Mare, str. general Sirovy 4, a fost lovit de către I. Michelson, din str. Geml 2, pe când trecea pe Bulevardul Regele Ferdinand. Cazul a fost reclamat poliției, care cercetează.

— O tânără de 18 ani și-a provocat avort. Cu o ambulanță a Salvării, a fost transportată ieri, la spitalul „Crucea Albă”, tânăra Jelelean Domnica, în etate de 18 ani, dom. în str. Gloriei 8. Numita a încercat să-și provoace avort.

— Cu pietre au spart geamurile unui vagon. Poliția gării Domnița Elena a fost înștiințată că ieri la orele 12.13, după plecarea trenului accelerat spre Oradea, între cabina Nr. 2 și Ronat, in-

divizi necunoscuți au aruncat cu pietre, spărgând geamurile unui vagon. Cazul se cercetează.

— Arestarea unuia din spărgătorii cari au dat 34 lovituri la Timișoara. În toamna și iarna trecută, banda spărgătorilor Kovalev și Gavrilescu, a băgat groază în locuitorii orașului nostru, dând nu mai puțin de 34 spargerii. Temuții spărgători au fost arestați nu mult după aceea, dispărând însă al treilea membru al bandei. După ce a colindat mai multe orase din țară, trăind din mici găinării, Szekeley Laurian, ultimul complice al celor doi spărgători s'a refugiat la Chisinau. În cursul unei razi, poliția de acolo a reușit să-l identifice. Arestat, Szekeley a fost adus la Timișoara sub o puternică escortă. Aici va trebui să dea seamă de toate isprăvile, săvârșite în complicitate cu ceilalți tovarăși. Cu actele dresate, numitul a fost înaintat parchetului.

Grevă de cale ferată în Anglia?

Se speră aplanarea diferendului dintre personalul de locomotive și companiile de cale ferată

Londra, 24 (Rador). — Asociațiile mecanicilor și fochiștilor depe locomotivele căilor ferate britanice au hotărât ca Sâmbătă la miezul nopții să proclame greva, întrucât companiile de cale ferată refuză să acorde sporirea salariilor ceruta de mecanici și fochiști.

Cercurile informate declară că aso-

ciația aceasta reprezintă 56.000 membri, fiind o fracțiune a sindicatului lucrătorilor căilor ferate, care numără 360.000 membri și care nu este partizan al grevelor. Se mai declară că între timp se poate ajunge la rezolvarea conflictului pe calea negocierilor.

Armonizări sociale

Rar de tot ne vedem, pierzându-ne în învălmășeala Metropolei Bănățului, acest straniu și străin oraș.

Doar pe la sărbătorii naționale, jenați de a nu da ascultare invitațiilor ce ni se fac sub număr oficios de autorități, ne mai abatem de două-trei ori pe an. Incolto fiecare cu ale sale griji mărunte, împărățiti ca micii orbului, ne ducem din greu viața copleșiți de micile noastre mizerii. Măcar de ne-am putea vedea odată pe săptămână. În Dumineci și sărbători toți aceeași mână de oameni grăbiți acasă după sfintele slujbe.

Nu mai cafeaneau și strada gom de public, iar cei cărora nu le place nici fumul nici zgomotul, sunt osândiți să trăiască tot singuri.

Cum am spus-o și altădată ne lipsește un loc potrivit de convenire, potrivit apropierei și cunoașterii reciproce, loc merit să faciliteze mult dorita armonizare socială, ca astfel printr-o activitate coordonată și pe drumuri comune să ajungem la solidaritate.

Să ne ferim de acțiuni desperade și recunoscând inutilitatea activităților izolate să refacem concentrarea puterilor noastre sufletești ca furtuna ce ni se pregătește să ne găsească pe același front in-separabil și rezistent tuturor amenințărilor.

Gândurile de mai sus mă preocupă cînd cuvintele pe cari Excelența Sa domnul Rezident Regal a Ținutului nostru le-a adresat echipierilor din comuna Clacova, cercetându-i zilele trecute.

Lozincă mare a înfrățirii românești, a ajutorării societății românești a izbutit să crezeze instituțiuni și realizări cum sunt Serviciul Social, Premiătoria, Straja Țării, Obligațivitatea Muncii de Folos Obștească și altele, menite refacerii naționale și armonizării sociale.

Pe tot întinsul țării și îndeosebi în Ținutul nostru situat la frontieră, se muncește cu zor la reînnoirea și întărirea vieții noastre naționale. În partea de sud a județului Caraș, în Almăj, sute și sute de echipieri și preșilitari răzbat în lung și

în lat acel ținut lipsit cu totul de căi de comunicații, punând puterile lor de muncă la dispoziția satelor. Ținutul nostru a devenit un adevărat șantier prin munca sistematizată pentru ridicarea satelor. Serviciul Social abia înființat, face minuni în satele noastre și tot el e chemat să realizeze mult dorita armonizare socială, și la orașe. Căminul Cultural ca factor de armonie socială va trebui să ne adune pe toți sub aripile sale ocrotitoare, creînd o nouă ordine socială. Problema vieții naționale trebuie să preocupe deopotrivă pe toți fiii luminați ai neamului nostru. Paralel cu întărirea satelor să nu lăsăm ca pozițiile câștigate cu multă trudă de prin orașele noastre însirăinate, să se năruie.

Evenimentele se precipită. Furtuna se apropie. Arătări apocaliptice prevestesc o învălmășeală a popoarelor. Poate nici când în decursul zbuciumatului nostru trecut nu am fost siliți să trecem prin încercări atât de grele, ca acele cari ne stau înainte. Dar le vom birui pe toate. Le vom birui, dacă în mijlocul nostru se va sălășui armonia socială, singura în stare să betoneze digul de apărare a scumpei noastre țări.

Cauza noastră sfântă este, dreptatea și cu noi și a noastră va fi izbânda.

Încă în fruntea numărului nostru de Dumineca trecută noi povesteam, că Germania e în ajunul unei acțiuni și că Reichul pregătește o lovitură...

Când scriem aceste rânduri vine vestea pactului de neagresiune germano-sovietic. Încheierea acestui pact a avut efectul unui adevărat trăsnet.

Această schimbare bruscă în politica internațională ne îndeamnă și mai mult să fim cu ochii în patru, să restabilim armonia mult dorită în rândurile noastre. Nu e timp de pierdut. Caveant consules! Mai mult ca oricând ni se impune mult sânge rece, multă înțelepciune, îndeosebi celor cari azi conduc destinele neamului nostru.

Dr. Ilie Gropășanu

Uniforme și Articole F. R. N.

cu prețuri convenabile la eroitoria și ceaprazăria

T. IANCU

Țoara P-ța Libertății P-ral Primăriei

ULTIMA ORA

Armata poloneză e gata!

Șoselele care duc spre frontieră au fost barate — Podurile și tunelurile sunt minate — Trupele au intrat în fortificații

Berlin, 24 (Rador). — DNB ANUNȚĂ DIN KATTOVICE CĂ AUTORITĂȚILE MILITARE POLONE DIN SILEZIA SUPERIOARĂ ORIENTALĂ CONTINUĂ CU INFRIGURARE PREGĂTIRILE MILITARE ȘI LUCRĂRILE DE FORTIFICAȚII. AGENȚIA GERMA-

NĂ AFIRMA CĂ ȘOSELELE CARE DUC SPRE FRONTIERĂ SUNT BARATE ȘI CĂ INTREAGA REGIUNE, PE O ADÂNCIME DE MAI MULȚI KM ESTE ACOPERITĂ CU REȚELE DE SĂRMA GHIMPATĂ. PODURILE ȘI

TUNELURILE IMPORTANTE SUNT MINATE. FORTIFICAȚII DEOSEBIT DE MARI AU FOST CONSTRUIȚE ÎN IMPREJURIMILE LOCALITĂȚILOR KRISLOWICE, OSWIECIM, NIKOLAI ȘI PLESS.

Măsurile excepționale la Londra

Francezii din Berlin se întorc în Franța

Negocierile franco-anglo-sovietice s'au întrerupt

Varșovia, 24 (Rador). — Havas semnalează că atitudinea energică luată de Franța și Anglia, în urma situației create prin pactul germano-sovietic a fost primită cu cea mai mare satisfacție la Varșovia.

Cercurile poloneze subliniază că numai Berlinul s'a putut îndoi vre-o clipă de ferma hotărâre a Londrei și a Parisului.

Cele mai multe ziare exprimă părerea că încheierea pactului germano-sovietic nu este pentru Rusia decât o tactică — în timp ce constituie pentru — Berlin un — gest de disperare.

NEGOCIERILE ANGLO-FRANCO-SOVIETICE AU FOST ÎNTRERUPT

Paris, 24 (Rador). — „L'Intransigeant” crede a ști că s'a hotărât de către guvernele francez și englez, în deplin acord, să se întrerupă negocierile anglo-franco-sovietice dela Moscova, delegațiile militare franceză și britanică vor rămâne însă la Moscova.

COLONIA FRANCEZĂ DIN BERLIN INVITATĂ SĂ SE INTOARCA ÎN FRANȚA

BERLIN, 24 (RADOR). — DIN SURSA AUTORIZATĂ SE COMUNICĂ:

SE ANUNȚĂ CĂ AMBASADA FRANȚEI A INVITAT PE MEMBRI COLONIEI FRANCEZE DIN BERLIN SĂ SE PREGĂTEASCĂ SĂ SE INTOARCA ÎN FRANȚA.

MĂSURI EXCEPȚIONALE LA LONDRA

Londra, 24 (Rador). — SE ANUNȚĂ CĂ MINISTERUL DE INTERNE A ADRESAT AUTORITĂȚILOR LOCALE INSTRUCȚII CERÂNDU-LE SĂ IA MĂSURILE NECESARE PENTRU CĂ SĂ SE POATĂ FACE STINGEREA LUMINILOR PE CAILE PUBLICE ÎN ORICE MOMENT.

AMBASADORUL MAREI BRITANII LA D. HITLER

Berchtesgaden, 24 (Rador). — Se comunică din sursă autorizată:

Cercurile politice germane confirmă că Führerul cancelar a primit ieri, Miercuri la amiază, la Obersalzberg, pe Sir Neville Henderson, ambasadorul Mării Britanii la Berlin, care și-a exprimat dorința de a-l vedea.

Correspondentul agenției Reuter spune că întvederea dintre dd. Hitler și Henderson a fost foarte scurtă. Ambasadorul Mării Britanii s'a mărșăluit să înmăneze cancelarului o comunicare a

guvernului britanic. El nu va avea niciun motiv să discute acest document sau să rămâie mai multă vreme la Obersalzberg.

ȘEFUL ARMATEI GERMANE VA ADRESA UN DISCURS RADIODIFUZAT TRUPELOR

Berlin, 24 (Rador). — Generalul von Brauchitsch, comandantul șef al armatei germane va adresa armatei un discurs radiodifuzat, în ziua de Sâmbătă, 26 August la ora 19.30.

Moscova, 24 (Rador). Agenția DNB imediat după amiază au început conversațiile între ministrul de externe al Reichului și Molotov. La convorbire a asistat ambasadorul Reichului și Potekin, vicecomisar al poporului pentru afacerile străine.

Bateriile de coastă poloneze au tras asupra unui avion german de pasageri

Avionul se găsea deasupra Mării Baltice

BERLIN, 24 (Rador). — Agenția oficială D. N. B. anunță:

Marele avion german trimotor cu indicativul D-ABNE, aparținând societății Lufthansa, a plecat Miercuri după amiază dela Danzig la Berlin. În momentul când avionul se găsea la 20 km de coastă,

sburând pe deasupra Mării Baltice, la o altitudine de 1500 m, bateriile de coastă poloneze și un bastiment de război au deschis focul împotriva acestui aparat, pe bordul căruia se aflau 17 pasageri, dintre care 4 copii.

Azi se întrunește parlamentul britanic

Guvernul englez va fi investit cu puteri extraordinare

Decretul va fi imediat semnat de Suveran

Londra, 24 (Rador). — În cercurile parlamentare se crede că proiectul de lege prin care se acordă guvernului puteri extraordinare pentru a asigura apărarea națională va fi adoptat Joi de Camera Comunelor. Este posibil ca Joi seara proiectul să fie prezentat Camerii Lorzilor care îl va adopta imediat. În cursul nopții sau Vineri dimi-

neața proiectul de lege ar urma să fie semnat de Suveran, el fiind prin aceasta caracter de lege.

Parlamentul urmează să se întrunească la ora 14 și 45. Ședința va începe probabil printr-o declarație a d-lui Chamberlain, cu privire la situația internațională.

Din partea opoziției urmează să ia cuvân-

Hidroavion italian prăbușit

Pilotul a murit

Roma, 24 (Rador). — Un hidroavion italian de vânătoare s'a prăbușit în lacul Bracciano în cursul unor exerciții. Pilotul a decedat din viață.

Stare de alarmă în Tientsinul inundat

Tientsin, 24 (Rador). — Pentru a împiedica jafurile și a menține ordinea în situația specială creată în urma marilor inundații comandantul forțelor militare japoneze din Tientsin a hotărât punerea orașului în stare de alarmă.

Președintele Roosevelt își întrerupe vacanțele

Washington, 24 (Rador). — Președintele Roosevelt se va înapoiia în Casa Albă Vineri 25 August, întrerupându-și vacanțele.

Conferința statelor neutre la Bruxelles „Grupul Oslo” examinează situația

Bruxelles, 24 (Rador). — Conferința statelor din grupul Oslo a început azi la ora 10.15. Prima parte a conversațiilor este dedicată examinării situației internaționale.

Incendiu în Dioști A ars o magazie a șantierului de reconstrucție

București, 24 (SIR). — Azi noapte un puternic incendiu a izbucnit în comuna nouă ce se construiește la Dioști.

A ars o magazie mare, plină de materiale de construcție în valoare de 600.000 lei.

Este cunoscut că comuna Dioști a ars anul trecut în întregime și acum se construiește un sat model în locul comunei devastate.

Liniile aeriene olandeze suspendate

din cauza concentrării piloților

Amsterdam, 23 (Rador). — Transporturile aeriene de călători și scrisori au fost suspendate pe toate liniile din interiorul Olandei și pe șapte traseuri internaționale, întrucât majoritatea piloților au fost concentrați.